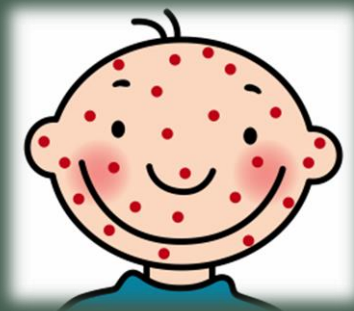

EERSTE HULP BIJ KINDERZIEKTES

Andra Hart

Waar denken jullie aan bij kinderziektes?

Inhoudsopgave

- Voorstellen
- Kinderziektes
- Vaccinaties
- Kinderziektes die na vaccinaties (bijna) niet meer voorkomen
- Ziektes die bij kinderen ernstig kunnen verlopen
- Kennisquiz

Waterpokken

- Bijna altijd op kinderleeftijd doorgemaakt
- Veroorzaakt door varicella zoster virus
- Virus in keel en neus en in vocht in de blaasjes
- Zeer besmettelijk!

- Kan ernstig verlopen bij:
  - Zwangeren
  - Pasgeborenen van moeders die waterpokken hebben
  - Verminderde afweer

Waterpokken

Beloop

1. Koorts, niet lekker
2. Na 1-2 dagen rode bultjes
3. Blaasjes, jeuken erg
4. Over het hele lichaam
5. Duurt ongeveer 10 dagen
6. Tijd tussen besmet en ziek: 10 dagen tot 3 weken

Waterpokken

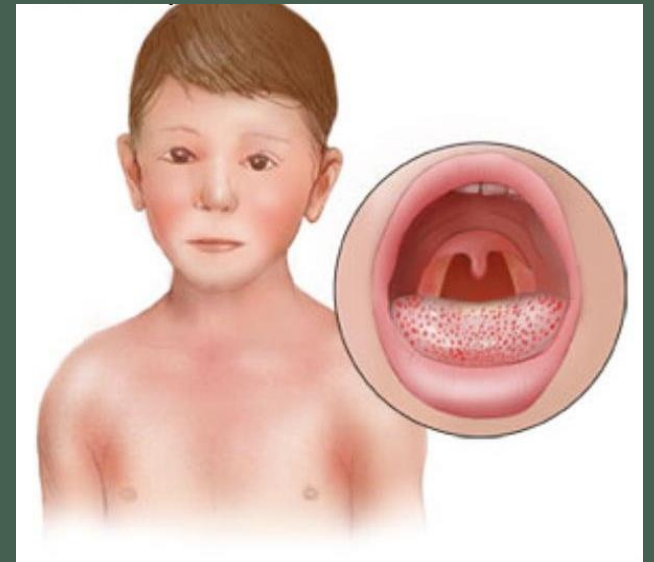
Wat kun je doen?

- Weinig...
- Middelen tegen de jeuk
- Hygiëne
- Kind mag naar school
- Niet zwemmen

Roodvonk

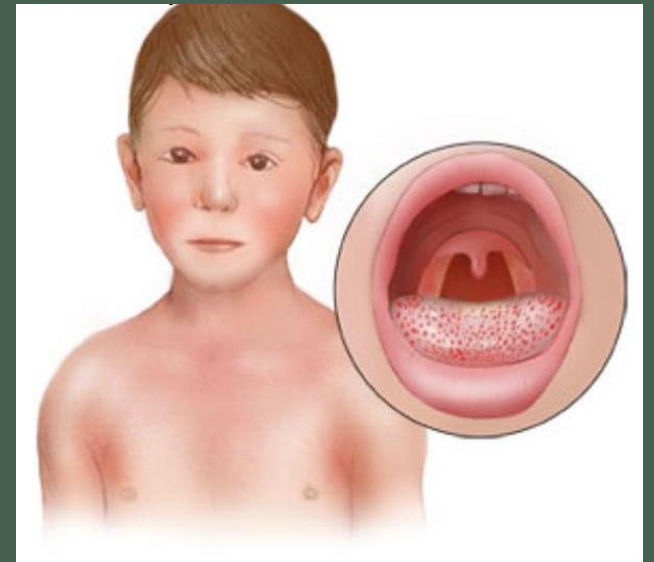
- Veroorzaakt door bacterie: Streptococcus pyogenes
- Bacterie in keel en neus
- Meestal kinderen tussen 3 en 6 jaar oud

Roodvonk

Beloop

1. Hoge koorts, braken, hoofdpijn en keelpijn
2. Felrode vlekjes
3. Rood kippenvel
4. Frambozen- of aardbeientong
5. Na een paar dagen vervellen van huid
6. Duurt meestal 7 tot 10 dagen
7. Tijd tussen besmet en ziek: 10 dagen tot 3 weken

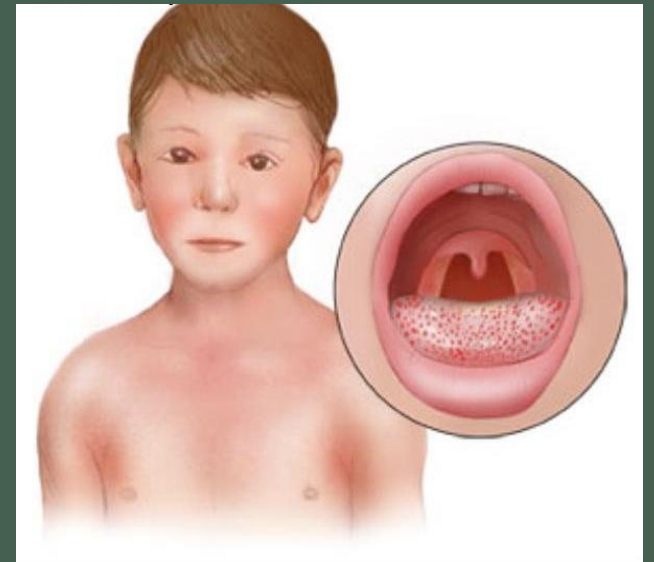

Roodvonk

Wat kun je doen?

- Hygiëne
- Gaat vanzelf over
- Maar kan met antibiotica worden behandeld
- Kind mag naar school

5^e ziekte

- Veroorzaakt door Parvo B19 virus
- Kinderen zijn niet erg ziek
- Vooral kinderen tussen de 5 en 15 jaar
- Bij volwassenen vaak gewrichtsklachten

5^e ziekte

Beloop

1. Kleine rode vlekjes in het gezicht
2. Wangen kunnen vuurrood worden
3. Soms koorts
4. Daarna vlekjes over het lichaam
5. Soms jeuken de vlekjes
6. Duurt 5-10 dagen

5^e ziekte

Wat kun je doen?

- Niets, gaat vanzelf over
- Hygiëne
- Kind mag naar school
- Indien zwanger en iemand met de vijfde ziekte → huisarts

6^e ziekte

- Veroorzaakt door humaan herpesvirus 6
- Vooral kinderen tussen de 6 en 18 maanden

6^e ziekte

Beloop

- Hoge koorts (39,0 - 40,5 °C)
- De koorts zakt vrij plotseling
- Rode vlekjes en bultjes in het gezicht en op de romp
- Kan zich uitbreiden naar de armen en nek
- Vlekjes jeuken niet, verdwijnen na 1-2 dagen

6^e ziekte

Wat kun je doen?

- Niets, de ziekte gaat vanzelf over
- Paracetamol om de koorts te laten dalen
- Kind mag naar school

Hand-voet-mond ziekte

- Veroorzaakt door Coxsackie- of enterovirus type 71
- Besmettelijk door vocht in blaasjes, hoesten en via ontlasting
- Vooral jonge kinderen tot 10 jaar, ook volwassenen
- Niet te verwarren met mond- en klauwzeer!

Hand-voet-mond ziekte

Beloop

1. Lichte koorts, misselijkheid, buikpijn, braken en keelpijn
2. Kleine blaasjes in de mond, pijnlijk
3. Kort daarna plekjes in en rond de mond
4. En kleine blaasjes op de handpalmen en voetzolen
5. Duur 5 tot 10 dagen
6. Tijd tussen besmetting en ziek: 5 tot 14 dagen

Hand-voet-mond ziekte

Wat kun je doen?

- Geen medicijn
- Hygiëne
- Kan bij kinderen onder de 10 dagen ernstig verlopen

Krentenbaard

- Veroorzaakt door een bacterie
- Bacterie zit in keel en neus
- Vooral jonge kinderen 2 tot 12 jaar
- De kans is groter op kapotte huid

Krentenbaard

Beloop

1. Rode vlekken of bultjes vooral bij de neus en de mond
2. De bultjes worden blaasjes met vocht erin
3. Als de blaasjes open gaan, worden het natte plekjes met gele korstjes
4. Duurt 1-3 weken
5. Tijd tussen besmetting en ziek: 4 tot 14 dagen

Krentenbaard

Wat kun je doen?

- Hygiëne
- Antibiotica zalf
- Bij ernstige gevallen antibiotica tabletten
- Kind mag wel naar school

Vaccinaties

- Eerste vaccinatie 18^e – 19^e eeuw
  - Pokkenvirus
  - Meisjes die koeien melkte
  - *Vacca* is latijn voor koe
-
- Rijksvaccinatieprogramma sinds 1957
  - Difterie, kinkhoest, tetanus en polio

Vaccinaties

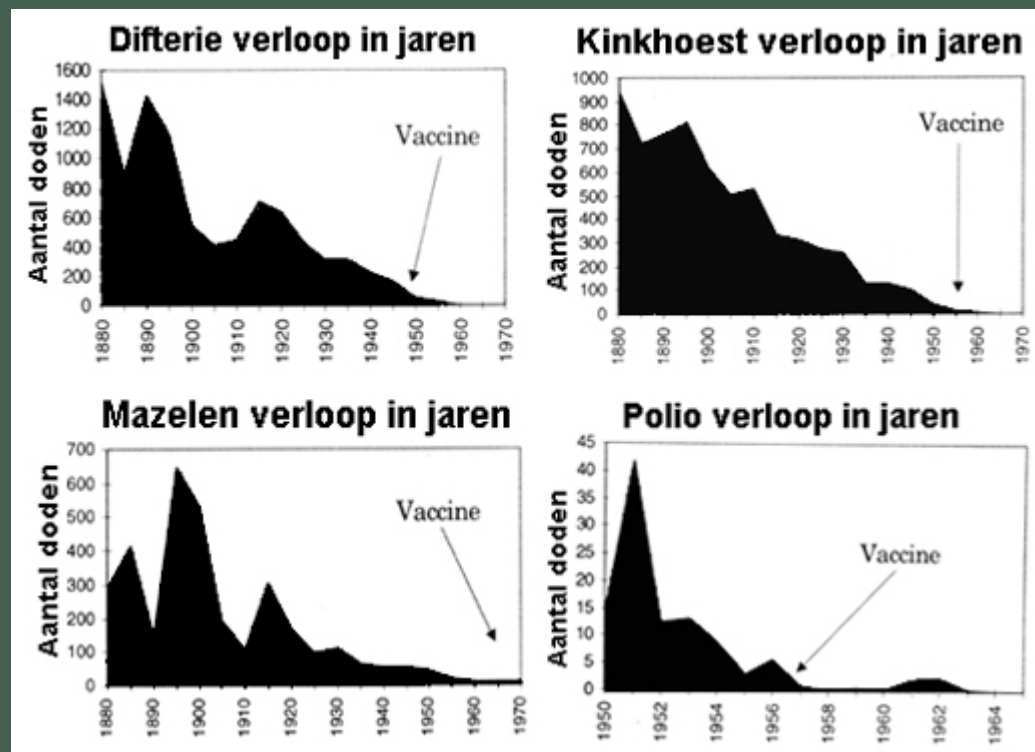
Vaccinatieschema					
Fase 1		Inenting 1	Inenting 2	Fase 2	
 6 - 9 weken	DKTP Hib HepB	Pneu	 4 jaar	DKTP	
 3 maanden	DKTP Hib HepB		Fase 3	Inenting 1	Inenting 2
 4 maanden	DKTP Hib HepB	Pneu	 9 jaar	DTP	BMR
 11 maanden	DKTP Hib HepB	Pneu	Fase 4	Inenting 1	Inenting 2
 14 maanden	BMR	MenC	 12 jaar	HPV (2 keer 1 prik)	
Betekenis afkortingen					
D	Difterie	Pneu	Pneumokokken		
K	Kinkhoest	B	Bof		
T	Tetanus	M	Mazelen		
P	Polio	R	Rodehond		
Hib	Haemophilus influenzae type b	MenC	Meningokokken C		
HepB	Hepatitis B	HPV	Humaan Papillomavirus		

Bijwerkingen vaccinaties

- Verschijnselen rond de prikplek (pijn, roodheid, zwelling)
- Koorts, hongerig, huilen
- Koortsstuip
- Flauwvallen

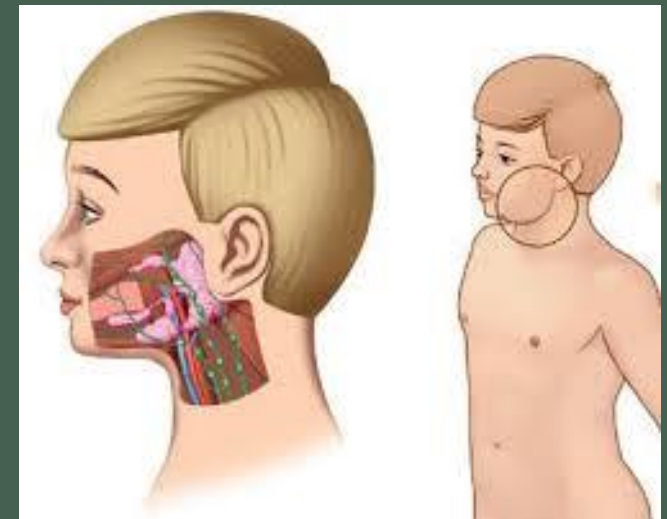

Gevolgen vaccinaties

Bof

- Veroorzaakt door bofvirus
- Ontsteking van speekselklier

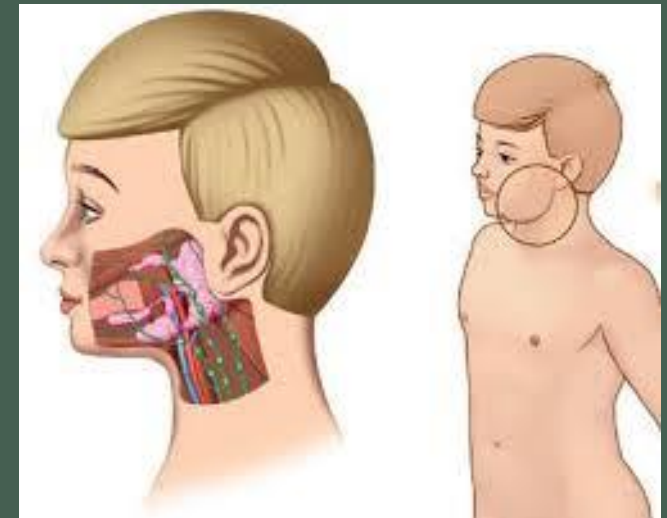

Bof

Beloop

1. Koorts
2. Pijnlijke, dikke wang
3. Soms oorpijn
4. Duurt ongeveer 1 week
5. Tijd tussen besmetting en ziek: 12 tot 25 dagen

→ Geen behandeling

Rode hond

- Veroorzaakt door Rubella virus
- In zwangerschap: aangeboren afwijkingen (aan ogen en oren)

Rode hond

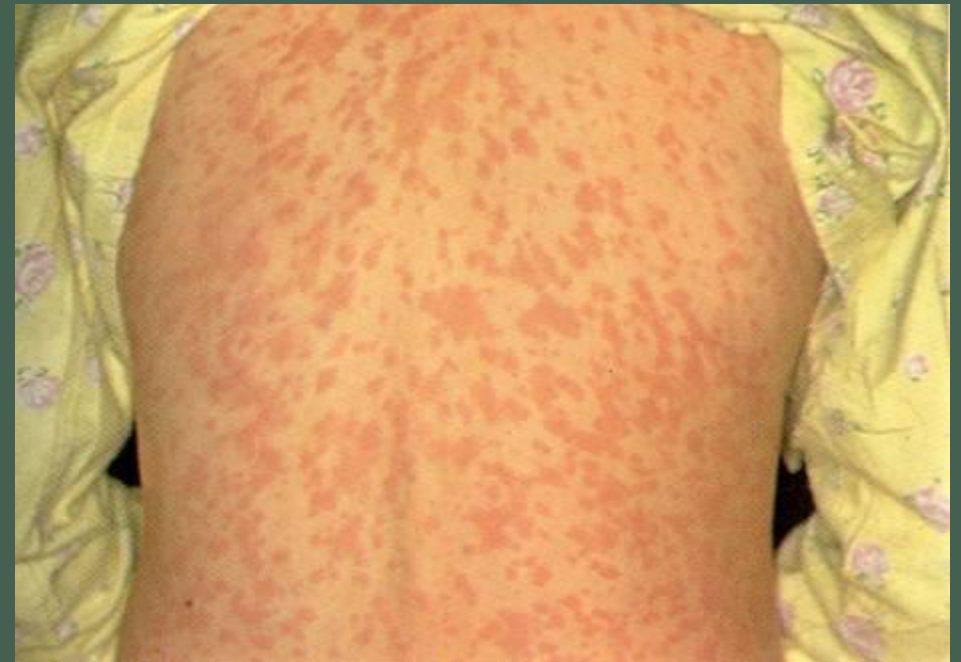
Beloop

1. Verkoudheid en koorts
2. Rode vlekjes: gezicht, romp en armen en benen
3. Opgezette lymfeklieren nek
4. Duurt een paar dagen
5. Kan zeer mild verlopen

Mazelen

- Veroorzaakt door mazelen virus
- Beloop is ernstiger bij
  - Baby's
  - Volwassenen
  - Zwangeren
  - Mensen met verminderde afweer

Mazelen

Beloop

1. Koorts
2. Verkouden en hoesten
3. Ontstoken ogen
4. Kleine witte vlekjes in de mond
5. Na 3 tot 7 dagen vlekjes
6. Duurt een paar dagen

Kinkhoest

- Veroorzaakt door Bordetella pertussis bacterie
- Erg gevaarlijk voor baby's
- 4 keer vaccinatie

Kinkhoest

Beloop

1. Koorts, verkoudheid, hoesten
2. Na twee weken verergeren hoestbuien
3. Blaffende hoest, met benauwdheid en braken
4. Duurt een paar weken tot maanden

[Filmpje kinkhoest](#)

Polio

- Veroorzaakt door een virus
- Komt in Nederland niet meer voor
- Polio epidemie
- Van een griepachtig beeld tot verlamingsverschijnselen

Koortsstuip

[Filmpje koortsstuip](#)

Koortsstuip

- Kinderen van 6 maanden tot 5 jaar
- Met (snel stijgende) hoge koorts
- Schokken van armen en benen
- Kan tot 15 minuten duren
- Daarna suf
- Geen grotere kans op epilepsie

Koortsstuip

- Wat kun je doen?
  - Blijf rustig!
  - Controleer of de luchtweg vrij is
  - Op zij leggen
  - Bel huisarts of 112
  - Bij langer dan 5 minuten medicatie (rectaal of neusspray)

Diazepam rectiole

Midazolam neusspray

Braken en diarree

- Meestal bij buikgriep
- Veroorzaakt door vooral virussen, ook sommige bacteriën
- Risico is uitdroging
- Besmettelijk: dus goede hygiëne is belangrijk!

Braken en diarree

- Verschijnselen uitdroging
  - Huilen zonder tranen
  - Minder plasluiers
  - Ingezonken fontanel
  - Diepliggende ogen
  - Dorst
  - Suf

Uitdroging

Wat kun je doen?

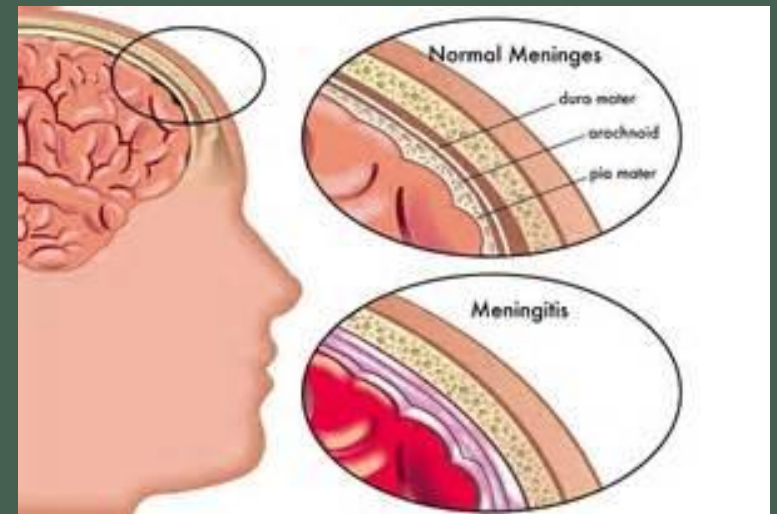
- Voldoende vochtinname (beste is ORS)

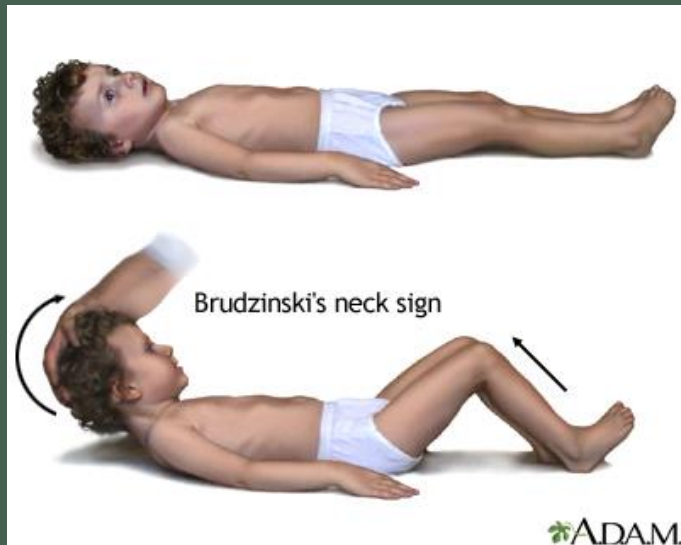

Hersenvliesontsteking

- Koorts en hoofdpijn
- ZIEK!
- Nekstijf
- Veroorzaakt door bacteriën, virussen of schimmels

Testen hersenvliesontsteking

Gevolgen hersenvliesontsteking

- Bloedvergiftiging
- Overlijden

→ Snelle behandeling is noodzakelijk!

Kennisquiz

- Pak je telefoon als die internet heeft
- Ga naar: www.kahoot.it
- Voer de 'GAME PIN' in
- <https://play.kahoot.it/#/k/99d88966-9c76-47bc-a70a-47f1dc71b17e>

Voor de winnaar is er prijs!

